

505.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U s t a w a

z dnia 15 czerwca 1923 roku

w przedmiocie wyrównania podatków gruntowych tudzież niektórych podatków budynkowych.

Art. 1. Na obszarze b. Królestwa Polskiego, oraz b. zaborów austriackiego wraz ze Spiszem i Orawą i pruskiego podwyższa się od 1 stycznia 1923 r. stokrotnie kwoty państwowych podatków gruntowych, oraz dodatków państwowych do tych podatków, pobierane na zasadzie ustaw, obecnie obowiązujących.

Art. 2. Od płatników, opłacających od swych posiadłości, położonych w granicach jednego powiatu, tytułem podatków gruntowych, względnie w b. dzielnicy pruskiej tytułem państwowych dodatków, wymienionych w art. 1 oraz w art. 7, więcej niż 600.000 mk. rocznie, pobiera się nadto oddzielny dodatek, a mianowicie:

od płatników, opłacających rocznie:

powyżej 600.000 mk. do		
1.000.000 mk. dodatek w wysokości	10%	
powyżej 1.000.000 mk. do		
3.000.000 mk. dodatek w wysokości	20%	Podatku
powyżej 3.000.000 mk. do		gruntowego,
7.000.000 mk. dodatek w wysokości	30%	względnie
powyżej 7.000.000 mk. do		państwowe-
15.000.000 mk. dodatek w wysokości	40%	go dodatku
		do tego
		podatku.

powyżej 15.000.000 mk. do		
25.000.000 mk. dodatek w wysokości	50%	Podatku gruntowego, względnie państwowego dodatku do tego podatku.
powyżej 25.000.000 mk. do		
35.000.000 mk. dodatek w wysokości	60%	
powyżej 35.000.000 mk. do		
50.000.000 mk. dodatek w wysokości	80%	
powyżej 50.000.000 mk. dodatek w wysokości	100%	

Jeżeli posiadłość ziemską, stanowiącą jednostkę podatkową, należy faktycznie do kilku oddzielnych właścicieli, to dodatek, przewidziany w niniejszym artykule, pobiera się tylko od właścicieli, od których przypada rocznie więcej niż 600.0000 mk. podatku gruntowego, względnie dodatku państwowego do tego podatku.

Art. 3. Od płatników, opłacających od swych posiadłości tytułem podatków gruntowych, względnie w b. dzielnicy pruskiej tytułem państwowych dodatków, wymienionych w art. 1, nie więcej niż 50.000 mk. rocznie, pobiera się tylko połowę powyższych należności i to w pierwszym terminie płatności tych podatków (art. 8).

Od płatników zaś, opłacających od swych posiadłości tytułem podatków gruntowych, względnie dodatków, wymienionych w art. 1, powyżej 50.000 mk. do 200.000 mk., pobiera się tylko 80% wspomnianych należności.

Postanowienia te nie dotyczą gospodarstw rolnych, położonych w promieniu 10 klm. odległości od miast, mających ponad 100.000 mieszkańców.

Art. 4. A. Podatek podymnego, pobierany od osad włościańskich w b. Królestwie Polskiem na zasadzie art. 164 ros. ustawy o podatkach bezpośrednich (Tom V Zb. Pr. wyd. 1903 r.), od 1 stycznia 1923 r. wynosi:

- 1) z osad klasy pierwszej, obejmujących po 15 lub więcej morgów gruntu użytkowego — po dwadzieścia tysięcy marek rocznie od każdej osady;
- 2) z osad klasy drugiej, obejmujących od 3 do 15 morgów gruntu użytkowego — po dziesięć tysięcy marek rocznie od każdej osady;
- 3) z osad klasy trzeciej, obejmujących mniej niż po 3 morgi gruntu użytkowego — po dwa tysiące pięćset marek rocznie od każdej osady.

B. Podatek podymnego, pobierany w osadach (miasteczkach) w b. Królestwie Polskiem na zasadzie art. 194 ros. ustawy o podatkach bezpośrednich (Tom V Zb. Pr. wyd. 1903 r.), opłacają od 1 stycznia 1923 r.:

- 1) domy mieszkalne, oraz budynki handlowe i przemysłowe, do których należy 15 lub więcej morgów gruntu użytkowego — po ośmdziesiąt tysięcy marek rocznie od każdego domu tudzież budynku;
- 2) domy mieszkalne oraz budynki handlowe i przemysłowe, do których należy od 3 do 15 morgów gruntu użytkowego — po czterdzieści tysięcy marek rocznie od każdego domu tudzież budynku;

- 3) domy mieszkalne oraz budynki handlowe i przemysłowe, do których należy mniej niż 3 morgi gruntu użytkowego — po dwadzieścia tysięcy marek rocznie od każdego domu tudzież budynku.

Domy i budynki, wymienione w ostatniej części art. 194 ros. ustawy o podatkach bezpośrednich (Tom V Zb. Pr. wyd. 1903 r.), opłacają po ośmdziesiąt tysięcy marek rocznie.

C. Dworski podatek podymnego w b. Królestwie Polskiem, wymieniony w dodatku do uwagi do art. 150 ros. ustawy o podatkach bezpośrednich (Tom V Zb. Pr. wyd. 1903 r.), od 1 stycznia 1923 r. pobiera się w wysokości, określonej w taryfie, stanowiącej załącznik do niniejszego artykułu.

Art. 5. Na obszarze b. zaboru austriackiego w gminach wiejskich oraz w gminach miejskich, niepodpadających pod postanowienia ustaw krajowych z dnia 13 marca 1889 r. (Dz. U. Kr. № 24) i z dnia 3 lipca 1896 r. (Dz. U. Kr. № 51), wprowadza się od dnia 1 stycznia 1923 r. zamiast taryfy podatku domowo-klasowego, stanowiącej załącznik do § 8 austr. ustawy z dnia 9 lutego 1882 r. (austr. Dz. U. № 17), nową taryfę, pomieszczoną w załączniku do niniejszego artykułu.

Załączona taryfa ma zastosowanie również na obszarze Spisza i Orawy.

Art. 6. Na obszarze b. zaboru pruskiego pobiera się na rzecz Skarbu Państwa od dnia 1 stycznia 1923 r. od budynków, znajdujących się poza obszarem gmin miejskich i miejscowości o charakterze miejskim, które oznaczy Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, dodatek do podatku budynkowego, obowiązującego na mocy ustawy pruskiej z dnia 21 maja 1861 r. (Zb. Pr. Prusk. str. 317), w wysokości zasadniczej normy tego podatku, powiększonej:

a)	dla budynków I klasy głównej	dwa tysiące razy,
b)	" " II " "	cztery " "
c)	" " III " "	ośm tysięcy razy.

Art. 7. Upoważnia się Radę Ministrów:

- a) do określania, poczynając od roku 1923, wysokości państwowego podatku gruntowego od gruntów użytkowych i lasów, położonych na obszarze województwa wileńskiego oraz województwa nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego, jako też powiatów: białostockiego bielskiego, sokólskiego, wołkowyskiego, i grodzieńskiego województwa białostockiego (art. 6 ros. ust. o podatkach bezpośrednich, Tom V Zb. Pr. wyd. 1903 r.); wysokość tego podatku nie może być większa od przeciętnej normy podatku gruntowego, obowiązującej w przyległych województwach b. Królestwa Polskiego;
- b) do ustanowienia odpowiednich organów dla dokonania podziału pomiędzy poszczególne grunty sumy podatku, wyznaczonej na powiat przez Ministra Skarbu (art. 7 i uwaga do art. 7 ros. ust. o podatkach bezpośrednich, Tom V Zb. Pr. wyd. 1923 r.), oraz do określania zasad postępowania przy podziale podatku.

Art. 8. Podatki gruntowe i budynkowe (art. 1, art. 4 do 6) wraz z oddzielnym dodatkiem (art. 2) mają być płacone w dwóch równych ratach półrocznych między 15 marca a 15 kwietnia, tudzież między 15 października a 15 listopada. Obowiązujące obecnie różne dla poszczególnych dzielnic Rzeczypospolitej Polskiej, względnie dla poszczególnych rodzajów własności ziemskiej, terminy płatności rzeczonych podatków uchyla się.

Termin płatności pierwszej raty podatków gruntowych i budynkowych (art. 1, art. 4 do 6) tudzież oddzielnego dodatku (art. 2), przypadających za rok 1923, ustanowi Minister Skarbu.

Art. 9. Obliczone w myśl artykułów 1 do 8 niniejszej ustawy raty półroczne podatków gruntowych i budynkowych, oraz oddzielnych dodatków, poczynając od raty, przypadającej za drugie półrocze 1923 r., ulegać będą podwyżce, względnie niżce, w tym stosunku, w jakim wskaźnik przeciętnych cen hurtowych w półroczu kalendarzowym, poprzedzającym półrocze płatności raty, będzie pozostawał do wskaźnika przeciętnych cen hurtowych w marcu 1923 r.

Wykładnik podwyżki, względnie niżki, rat podatkowych w postaci liczby całej lub conajwyżej z jednym znakiem dziesiętnym ustala Minister Skarbu w miesiącach lipcu i styczniu poczynając od lipca 1923 r., na podstawie danych, dostarczonych przez Główny Urząd Statystyczny.

Wykładnik² powyższy będzie stosowany również do wymienionych w art. 2: kwoty 600.000 mk. tudzież kwot, określających granice stopniowania oddzielnego dodatku, jak również kwoty 50.000 mk., wymienionej w art. 3.

Art. 10. O ile podatnik w terminie płatności pierwszej raty wpłaca całoroczny podatek, względnie oddzielny dodatek, w takim razie do całej wpłaconej kwoty podatku będzie stosowany wykładnik, obowiązujący w myśl art. 9 dla obliczenia pierwszej raty podatku.

Art. 11. Państwowe dodatki do podatków gruntowych i budynkowych (art. 1, 3 i 6) oraz oddzielny dodatek (art. 2) na obszarze b. zaboru pruskiego pobierają na rzecz Skarbu Państwa i przelewają do kas skarbowych—związki komunalne.

Minister Skarbu ma prawo przyznawać związkom komunalnym stosowne wynagrodzenie za czynności, związane z poborem rzeczonych dodatków.

Art. 12. Minister Skarbu ma prawo wszelkie sumy podatków i dodatków państwowych, wymienione w poprzednich artykułach — zniżyć, rozkładać na raty i umarzać tym jednostkom podatkowym, które poniosły szkody wskutek działań wojennych lub klęsk żywiołowych.

Szczegółowe postanowienia w tym przedmiocie wyda Minister Skarbu.

Art. 13. Jeżeli umowa dzierżawy albo najmu nakłada na właściciela nieruchomości gruntowej, względnie budynkowej, oddanej w dzierżawę lub wypuszczonej w najem, obowiązek płacenia podatków, a czynsz dzierżawny jest umówiony w gotów-

ce i płacony w markach polskich, to właściciel ma prawo żądać od dzierżawcy, względnie najemcy, zwrotu tej nadwyżki w podatkach, jaka przypadnie do zapłacenia z powodu podwyższenia stawek podatkowych przez niniejszą ustawę, a to w całości lub w odpowiednich częściach, zależnie od tego, czy cały przedmiot podatkowy, czy też jego część została wydzierżawiona, względnie wypuszczona w najem.

Na tych samych zasadach dzierżawca lub biorący w najem, obowiązany umową do płacenia podatków, może nadwyżkę, o której mowa w pierwszym ustępie art. 13, potrącić z czynszu, jeżeli czynsz wynosi conajmniej podwójną kwotę podatku.

Art. 14. Dodatki do państwowych podatków gruntowych i budynkowych, jakoteż i samoistne podatki gruntowe i budynkowe, obciążające własność ziemską wraz z jej przynależnościami na rzecz związków samorządnych: gminnych, powiatowych i wojewódzkich (krajowych), nie mogą dla każdej poszczególnej jednostki podatkowej przewyższać w łącznej sumie 100% ogólnej kwoty państwowego podatku gruntowego, wraz z oddzielnym dodatkiem (art. 2), względnie budynkowego, obliczonej na zasadzie artykułów 1—7 niniejszej ustawy.

W wyjątkowych, zasługujących na uwzględnienie wypadkach, może Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu pozwolić na podwyższenie tej normy do 150%, ale tylko w stosunku do tej części państwowego podatku gruntowego, która nie obejmuje oddzielnego dodatku (art. 2).

Art. 15. Na obszarze b. zaboru austriackiego uchyla się pobór dodatków krajowych do podatków gruntowego i domowo-klasowego, przewidzianych w dotychczas obowiązujących ustawach krajowych, a przekazanych z mocy art. 6 ustawy z dnia 30 stycznia 1920 r. (Dz. U. R. P. № 11 poz. 61) na rzecz Skarbu Państwa.

Art. 16. Podatki od budowli, wymienione w art. 4, 5 i 6 ustawy niniejszej, uchyla się z dniem 1 stycznia 1924 r.

Art. 17. Uchyla się:

- 1) część drugą art. 2 oraz art. 4 i część drugą art. 5, tudzież art. 8 ustawy z dnia 14 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 71 poz. 477);
- 2) punkt 3 § 3 i punkt 1 lit. a) i b) § 4 austriackiej ustawy z dnia 28 grudnia 1911 r. (aust. Dz. Ust. № 242), tudzież art. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 70 poz. 469);
- 3) punkty b), d) i f) art. 1, tudzież artykuły 2, 4, 5 i 6 ustawy z dnia 17 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. № 59 poz. 372);
- 4) postanowienie Komitetu Urządzającego z dnia 13/25 kwietnia 1865 r. w przedmiocie obliczania conajmniej 4 morgów lasu za 1 morg ziemi użytkowej.

Art. 18. Ustawa niniejsza obowiązuje również na obszarze województwa śląskiego, poczynając od dnia 1 stycznia 1923 r. z tem, że przedewszystkiem winno być dokonane:

- a) na obszarze Górnego Śląska województwa śląskiego obliczenie państwowego dodatku do podatku gruntowego w wysokości, wskazanej w p. e) art. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. № 59 poz. 372);
- b) na obszarze Śląska Cieszyńskiego województwa śląskiego obliczenie podatku gruntowego w wysokości, wskazanej w art. 1 i części 1 art. 2 ustawy z dnia 14 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 61 poz. 389) oraz w p. c) art. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. № 59 poz. 372).

Tak obliczone państwowe należności podatkowe ulegają w myśl art. 1 niniejszej ustawy 100-krotnemu podwyższeniu.

Art. 19. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Skarbu, przytem, o ile chodzi o przepisy art. 14, w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 20. Ustawa niniejsza obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*

Prezes Rady Ministrów: *Witos*

Minister Skarbu: *W. Grabski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Kiernik*

Załącznik do punktu C art. 4
ustawy z dnia 15.VI 1923 poz. 505.

T A R Y F A

podatku podymnego od dworskich domów mieszkalnych oraz zakładów handlowych i przemysłowych.

Klasy folwarków, zagród, posiadłości leśnych i innych, stanowiących jednostki gospodarstwa wiejskiego, majątków, w których znajdują się budowle, podlegające podatkowi podymnego	Wysokość podatku podymnego		
	Głównego		Dodatkowego
	Stopa wyższa mk.	Stopa niższa mk.	
1) W majątkach I klasy rozległości ponad 600 morgów	260.000	130.000	1/4% od sumy szacunku ubezpieczeniowego każdej budowli w majątkach wszelkich klas. W majątkach IV, V i VI klasy od budynków, nie posiadających pomieszczeń, wypuszczanych w najem, względnie przeznaczonych na cele przemysłowe lub handlowe, jak również od budynków, wynajmowanych na cele publiczne, nie pobiera się dodatkowego podymnego.
2) W majątkach II klasy rozległości od 300 do 600 morgów	190.000	95.000	
3) W majątkach III klasy rozległości od 90 do 300 morgów	160.000	80.000	
4) W majątkach IV klasy rozległości od 30 do 90 morgów	30.000	—	
5) W majątkach IV klasy rozległości od 15 do 30 morgów	20.000	—	
6) W majątkach V klasy rozległości od 3 do 15 morgów	10.000	—	
7) W majątkach VI klasy rozległości mniej niż 3 morgi	2.500	—	

Załącznik do art. 5 ustawy z dnia 15.VI 1923 poz. 505.

Taryfa podatku domowo-klasowego.

Dla domu z ilością części mieszkalnych	Klasa	Stopa taryfowa w markach	Uwaga
36 — 40	I	1.500.000	
30 — 35	II	1.250.000	
28 — 30	III	1.000.000	
25 — 27	IV	875.000	
22 — 24	V	750.000	
19 — 21	VI	625.000	
15 — 18	VII	500.000	
10 — 14	VIII	375.000	
8 — 9	IX	250.000	
7	X	188.000	
6	XI	150.000	
5	XII	113.000	
4	XIII	88.000	
3	XIV	63.000	
2	XV	20.000	
1	XVI	10.000	
		2.500	
Przy domach, zawierających ponad 40 części mieszkalnych, dolicza się do stopy taryfowej I klasy za każdą część mieszkalną		. . . 50.000 mk.	
Zniżoną taryfę 2.500 mk. opłacają domy samotne i położone zdaleka od właściwej osady, a niezawierającej więcej niż jedną część mieszkalną			